

REMISSVAR

NÄRINGSDEPARTEMENTET

2016-12-21

103 33 STOCKHOLM

Dnr 102-2016/4619

Ert dnr N2016/06288/SK

Yttrande över Skogsstyrelsens meddelande skogliga skattningar från laserdata

Inledning

Lantmäteriet konstaterar med stor tillfredsställelse att den nya nationella höjdmodellen över markytan, som Lantmäteriet efter förslag av Klimat och sårbarhetsutredningen började ta fram år 2009, har fått ett mervärde genom skogliga grunddata.

Lantmäteriet har även i ett tidigare yttrande till Näringsdepartementet rörande arbetet med att ta fram Sveriges första nationella skogsprogram – Näringsdepartementets dnr N2015/2214 – framhållit bl.a. vikten av att satsa på att göra geografisk information avgiftsfritt tillgänglig som öppna data och att en regelbunden insamling av 3D-data bör genomföras. Det som där framförs har också relevans för föreliggande yttrande.

Öppna geodata

I Skogsstyrelsens meddelande konstateras att nyttan med skogliga grunddata är stor och att nyttan skulle öka med ökad användning. På sidan 9 går att läsa att *friare tillgång till alla former av geodata skulle förenkla och bidra till att fler nyttor uppnås och bidra positivt till bland annat skogsägares möjlighet att ta sitt sektorsansvar, inklusive hänsyn till skogens alla värden*. I kapitel 6.5, sidan 42, nämns också att dagens prissättning och distributionsvillkor på Lantmäteriets geodata hämmar användningen av skogliga grunddata på bredden. Distributionsvillkoren medförde även att det inte gick att genomföra viss planerad utveckling av funktionalitet i projektet.

Lantmäteriet delar uppfattningen att friare tillgång till alla former av geodata skulle förenkla och bidra till att fler nyttor uppnås.

För att det ska vara möjligt att ta ytterligare steg mot friare tillgång till alla former av geodata krävs dock politiska beslut om en ändrad finansieringsmodell för berörd information och verksamhet inom Lantmäteriet. Detta framgår också av Lantmäteriets budgetunderlag för perioden 2017-2019. Lantmäteriet arbetar för närvarande på ett särskilt regeringsuppdrag med att belysa nyttor och kostnader med öppna geodata. I slutet på september 2016 lämnade Lantmäteriet en delredovisning (dnr 109-2016/2649) till Näringsdepartementet och Finansdepartementet där bedömningar från olika användare i samhället indikerar att de positiva effekterna vida skulle överstiga kostnaderna för att göra geodata avgiftsfria. I årets budgetproposition

har regeringen utlovat besked i frågan om öppna geodata senast under 2018, men ett positivt besked tidigare än så skulle ge stora nyttor.

Ajourhållning av skogliga grunddata med hjälp av laserskanning

Av meddelandet, på sidan 39, framgår vidare att *aktuella skogliga data med en hög och säker kvalitet bör, liksom de gör i våra grannländer, baseras på en kontinuerlig nationell laserskanning. Ett tioårigt omdrev med en kombination av uppdateringstekniker däremellan skulle ge Sverige en mycket kostnadseffektiv dataförsörjning.* På sidan 31 framhålls att *kunde en långsiktig datatillgång garanteras skulle en mer omfattande ombyggnad av både verksamhetssystem och processer både kunna motiveras och bli lönsam. Avsaknaden av uppdateringar förhindrar detta.*

Lantmäteriet instämmer i resonemanget om att ett tioårigt omdrev med en kombination av uppdateringstekniker däremellan skulle ge Sverige en mycket kostnadseffektiv dataförsörjning.

Lantmäteriet konstaterar att ett tioårigt omdrev som baseras på en kontinuerlig nationell laserskanning kräver en särskild finansiering vilken inte finns idag. Denna finansiering bör redan från början utgå från att resultatet kan tillgängliggöras i samhället som öppna data.

I meddelandet, på sidan 40, föreslås att *Lantmäteriet och Skogsstyrelsen får i uppdrag att utreda en fortlöpande nationell laserskanning i samverkan med SLU och skogsbruket och i samråd med intressenter i övriga samhällssektorer.*

Lantmäteriet tillstyrker ett sådant uppdrag och ställer sig positiv till att delta i ett sådant uppdrag att i samverkan utreda en fortlöpande nationell laserskanning.

Som framgår av det tidigare yttrandet om det nationella skogsprogrammet kan skogliga grunddata nyttjas vid omarrondering för att skapa mer rationella skogsskiften. Vidare är Skatteverket användare av Skogliga grunddata i samband med den allmänna fastighetstaxeringen av lantbruksfastigheter 2017, se även sidan 37 i meddelandet. Inför samma taxering har Lantmäteriet, som medverkar i förberedelsearbetet på uppdrag av Skatteverket, kunnat nyttja Skogliga grunddata för uppdateringar av volymsuppskattningarna för taxeringen av ägoslaget skogsmark.

En viktig förutsättning för att Skogsstyrelsen ska kunna fullgöra regeringens uppdrag att underhålla Skogliga grunddata är att Skogsstyrelsen också får de nödvändiga medlen om 5 miljoner kr årligen under tre år, se sidan 39 i meddelandet. Lantmäteriet stödjer ett sådant beslut.

Lantmäteriets beslut

Lantmäteriets beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Bengt Kjellson. I handläggningen har också deltagit produktutvecklare Mikael Johansson, enhetschef Peter Nylén och verksamhetsutvecklare Gunnar Ly-sell. Skog. doktor Gunnar Rutegård har varit föredragande.

Bengt Kjellson

Gunnar Rutegård